

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ

СУЧАСНА МЕДИЧНА ОСВІТА: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА

Матеріали Всеукраїнської
навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
19 березня 2020 року

ПОЛТАВА – 2020

Міністерство охорони здоров'я України
Українська медична стоматологічна академія

СУЧАСНА МЕДИЧНА ОСВІТА: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА

Матеріали
Всеукраїнської навчально-наукової конференції
з міжнародною участю
19 березня 2020 року

м. Полтава – 2020

УДК 378.001.1

Друкується за рішенням
Вченої ради УМСА
від 19 червня 2019 р., протокол № 10

Конференція внесена до Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, що проводитимуться у 2020 р., затвердженого Міністерством охорони здоров'я України, Національною академією медичних наук України, Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи, та до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2020 році, затвердженого Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України.

Редакційна колегія:

- Ждан В. М.** – ректор академії, головний редактор;
- Дворник В. М.** – перший проректор з науково-педагогічної роботи, заступник головного редактора;
- Старченко І. І.** – начальник відділу з науково-педагогічної роботи та організації навчально-наукового процесу, заступник головного редактора;
- Лещенко Т. О.** – зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки, відповідальний редактор;
- Золотарьова Є. В.** – редактор редакційно-видавничого відділу;
- Нетудихата О. М.** – керівник навчально-методичного відділу;
- Левадна В. В.** – методист навчально-методичного відділу, відповідальний секретар.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ІЗ ФІЗІОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ЗВО В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Жукова М.Ю., Юдіна К.Є., Коковська О.В., Шарлай Н.М.

Українська медична стоматологічна академія

Новій системі охорони здоров'я потрібні лікарі, в яких є сучасні знання, уміння і бажання допомогти пацієнтові. Перезапуск системи медичної освіти – обов'язковий елемент змін у охороні здоров'я.

Ключові слова: контроль, державна, стратегія, компетентності, мотивація.

The new healthcare system needs doctors who have the latest knowledge, skills and desire to help the patient. Restarting the health education system is a must-have element of health care change.

Keywords: control, state, strategy, competencies, motivation.

Відповідно до державної стратегії розвитку медичної освіти якість медичної послуги в новій системі охорони здоров'я визначається насамперед якістю підготовки лікаря. Новій системі охорони здоров'я потрібні лікарі, в яких є сучасні знання, вміння і бажання допомогти пацієнтові. Перезапуск системи медичної освіти – обов'язковий елемент змін у охороні здоров'я.

Трансформація охорони здоров'я потребує нових принципів у медичній освіті:

1. Пацієнти – головна цінність медичної системи.
2. Лікар має бути фаховим, етичним, умотивованим.
3. Медична освіта має базуватися на найновіших здобутках медичної науки.
4. Якість підготовки важливіша за кількість.
5. Утвердження університетської автономії й водночас – відповідальності та підзвітності суспільству й академічній громаді.
6. Зміна академічної культури. Медичний університет / факультет має бути місцем вільної відкритої дискусії.
7. Трансформація медицини авторитетів у медицину доказів і досягнень [4].

Відомо, що успішному навчанню завжди сприяє його мотивація. У мотивації навчання криється джерело активності студента в засвоєнні професійних знань. Позитивні мотиви навчання необхідно формувати в студентів із перших днів їх перебування у виші, використовуючи при цьому різні форми і методи навчання для активізації пізнавальної діяльності й підвищення зацікавленості майбутньою професією. Основним видом праці студентів є навчання, оволодіння практичними навичками і вміннями високопрофесійного спеціаліста. Глибокі знання з фундаментальних медичних дисциплін, у тому числі фізіології, – невід'ємна складова діяльності майбутнього лікаря, який прагне зайняти чільне місце в медичній галузі й бути конкурентоздатним. Студенти мають бути переконані, що копіткою навчання і старанною працею над засвоєнням професійних знань і практичних навичок забезпечать у майбутньому успішну працю за спеціальністю. Формування позитивної мотивації навчання завжди було важливим чинником у роботі викладачів ЗВО. Саме цим диктується необхідність постійного вдосконалення форм і методів викладання у вищій школі, яке дозволяє підвищувати інтерес і мотивацію студентів до вивчення тих чи інших дисциплін.

Оцінюючи значення фізіології для медицини в цілому, важко переоцінити зв'язок цієї фундаментальної науки з іншими дисциплінами, які вивчають студенти медичних вишів на перших трьох курсах, і її роль як базової дисципліни для подальшого навчання на клінічних кафедрах.

Невід'ємною частиною навчально-виховного процесу є контроль знань студентів. Сутність його визначається тим, що він забезпечує зворотний зв'язок, зумовлює можливість керувати процесом засвоєння знань. Велике значення має використання сучасних методів контролю знань, насамперед – тестового. Це особливо актуально в наш час, за значного зменшення кількості навчальних годин, коли обмеженість часу не дозволяє повною мірою здійснити контроль знань традиційними методами. У більшості випадків практикують поточний і підсумковий контроль знань студентів традиційними засобами з усною чи письмовою відповіддю на тестові запитання.

Важливим стало питання підсумкового контролю рівня знань студентів, його методика й організація проведення. Об'єктивність і вимогливість викладача великою мірою визначають ставлення студента до дисципліни в цілому.

Звісно, немає нічого кращого, ніж безпосередній контакт викладача зі студентом, моделювання і розбір певної клінічної ситуації, бесіда, у процесі якої виявляється загальний рівень підготовки студента, його знання з дисципліни. Але така форма контролю вимагає багато часу, погано документується, інколи виникають конфліктні ситуації.

Особливе значення має використання комп'ютерної технології для перевірки знань студентів. Комп'ютерний контроль знань студентів, і вхідних, і завершальних, забезпечує швидкий зріз знань, дає викладачу можливість скоротити час опитування, дати об'єктивну оцінку, що характеризує рівень засвоєння студентами матеріалу. Переваги тестового комп'ютерного контролю безумовні, хоча і ця форма має певні недоліки.

Щоденний тестовий контроль знань студентів дозволяє постійно спостерігати за засвоєнням предмета, що вивчається. Це особливо актуально при вивченні фізіології, бо вона має не тільки велику кількість теоретичного матеріалу, а і багато практичних знань, які стосуються методів дослідження фізіологічних функцій.

Останнім часом на кафедрі організовано один комп'ютерний клас із метою кращого засвоєння навчального матеріалу, а також контролю знань. Але цього вкрай недостатньо, урахувавши велику кількість студентів. Тому ми вдосконалюємо традиційні засоби навчання і контролю, у тому числі розв'язування ситуаційних задач, що є однією з активних форм навчання. Корисність і дієвість активних форм навчання безперечна і мотивує до засвоєння нових знань, виховує працелюбність у студентів, розвиває професійний світогляд.

З метою формування клінічного мислення, відпрацювання практичних навичок ми проводимо на практичних заняттях, окрім традиційного усного опитування, розв'язування ситуаційних задач. Формулювання завдань відпо-

відає 3 і 4 рівням навчання, а широкий обмін думками активізує студентів. Розв'язування цих задач наближає навчання студентів до практичної діяльності лікаря, сприяє розвитку їхнього клінічного мислення й уваги на практичному занятті.

Після вивчення кожного розділу проводяться письмові підсумкові заняття. Підготовка до них спонукає студентів повторювати матеріал і дає можливість оцінити рівень своїх знань.

Мультимедійне навчання дозволяє забезпечити комплексний вплив на студентів різноманітної інформації у вигляді друкованого тексту і живої мови, оскільки тут поєднуються текст, звук, графіка і відеозображення [1].

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- інтегральна – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризуються комплексністю й невизначеністю умов;

- загальні – здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим. Знання і розуміння предметної галузі й розуміння професії. Здатність спілкуватися рідною мовою й усно, і письмово, здатність спілкуватися другою мовою. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

- спеціальні (фахові, предметні) – установлювати причини і наслідки різних порушень із метою успішного лікування хворого. Запобігання захворюванням та їх поширенню [5].

Навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні студентами медичної біології, латинської мови, етики, філософії, екології, медичної та біологічної фізики, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, морфологічних дисциплін й інтегрується з цими дисциплінами; закладає основи вивчення студентами патофізіології, патоморфології, деонтології та пропедевтики клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами і формування вмінь застосовувати знання з фізіології в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; закладає основи здорового способу життя і профілактики порушення структури та функцій у процесі життєдіяльності.

Список використаної літератури

1. Можливості використання інноваційних технологій для самостійної роботи в процесі вивчення фізіології / І.В. Міщенко, М.Ю. Жукова, К.Є. Юдіна [та ін.] // Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2017. – С.98-99.
2. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закон України від 10.04.2017 р. № 6327.
3. Про підвищення доступності та якості медичного обслуговування в сільській місцевості : Закон України від 14.11.2017 р. № 7117. – URL : https://ukr.lb.ua/news/2017/10/19/379645_rada_priynyala_pershomu_chitanni.html.
4. Стратегія розвитку медичної освіти – URL : <https://moz.gov.ua/strategija-rozvitku-medichnoi-osviti>
5. Формування професійних компетенцій у студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів як компонент якості освіти / К.Є. Юдіна, І.В. Міщенко, М.Ю. Жукова [та ін.] // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2018. – С. 258-259.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ СТУДЕНТАМ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЯК ЕТАП ПІДГОТОВКИ ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Запорожець Т.М., Рудь М.В., Сухомлин Т.А.

Українська медична стоматологічна академія

Висвітлено методологічні питання вивчення фізіології ендокринної системи. Розглядаються зміни до підходів навчання з метою покращення підготовки до ЄДКІ.

Ключові слова: медична освіта, ЄДКІ, тестування, фізіологія, ендокринна система, іноземні студенти.

The article highlights methodological issues of studying endocrine physiology. The article considers changes to learning approaches to improve preparation to unified state qualifying exam.

Keywords: medical education, qualifying exam, physiology, endocrine system, foreign students.

У 2019 році вперше було запроваджено проведення Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (далі ЄДКІ) у ролі комплексної атестації профільних знань студентів-медиків, оскільки розвиток медичної освіти важливий для реформування медичної сфери: від якості освіти лікаря залежить якість медичних послуг для пацієнтів у майбутньому.

ЄДКІ як сучасний інструмент оцінювання перевіряє рівень знань студентів, що сприятиме випуску із закладів вищої освіти кваліфікованих лікарів [1]. Загалом упровадження ЄДКІ вирішує низку важливих завдань для нової якості медичної освіти:

- об'єктивна екзаменація професійних знань у студентів-медиків: відбувається перевірка теоретичних і практичних знань;
- інтеграція української медицини у світову, адже складові ЄДКІ перевіряють універсальні знання, якими має володіти лікар у будь-якій країні світу;
- зменшення корупційних ризиків, оскільки міжнародний іспит з основ медицини неможливо купити;
- сприяння випуску з університету мотивованого і фахового лікаря, який не відрізняється від професійного лікаря за результатом.

СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СПОСІБ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ <i>Жукова Т.О., Васько Л.М., Чернобай А.В., Соколова Н.А., Баштан В.П., Марченко В.Ю.</i>	87
КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ ІЗ ФІЗІОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ЗВО В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Жукова М.Ю., Юдіна К.Є., Коковська О.В., Шарлай Н.М.</i>	89
МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗІОЛОГІЇ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ СТУДЕНТАМ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЯК ЕТАП ПІДГОТОВКИ ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ <i>Запорожець Т.М., Рудь М.В., Сухомлин Т.А.</i>	90
ДО ПИТАННЯ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ В УМОВАХ МЕДИЧНОЇ РЕФОРМИ <i>Іваницький І.В., Блоха Я.Є., Іваницька Т.А.</i>	92
РОБОЧИЙ ЗОШИТ – ШЛЯХ ДО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ <i>Іващенко О.Д., Нікозять Ю.Б., Цубер В.Ю., Іщейкіна Л.К., Копанцева Л.М., Діденко Є.П.</i>	94
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ПІДХОДУ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ <i>Іленко Н.М., Литовченко І.Ю., Ніколішина Е.В., Сідаш Ю.В.</i>	96
ДИДАКТИЧНІ ПРИНЦИПИ ФІЗИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ЯК МЕТОДУ ПІЗНАННЯ В КУРСІ МЕДИЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ <i>Ісичко Л.В.</i>	98
ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ: МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ <i>Казаков Ю.Г., Петров Є.Є., Бурмак Ю.Г., Треумова С.І., Іваницька Т.А.</i>	100
ОПТИМІЗАЦІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІЗ НОРМАТИВНИМ ТЕРМІНОМ НАВЧАННЯ З КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ З ПОЗИЦІЙ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Капустянська А.А., Моїсєєва Н.В., Луценко Р.В.</i>	102
ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ОСВІТИ СТОМАТОЛОГА ПІД ЧАС СЕСТРИНСЬКОЇ ПРАКТИКИ В ДИТЯЧІЙ СТОМАТОЛОГІЇ <i>Каськова Л.Ф., Кулай О.О., Амосова Л.І., Солошенко Ю.І., Ващенко І.Ю.</i>	104
ЯК ПОКРАЩИТИ ПІДГОТОВКУ СТУДЕНТІВ ІЗ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ: МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА <i>Катеренчук І.П.</i>	105
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ І КРИТЕРІЇ ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ <i>Коваль Т.І., Полторапаєлов В.А., Дубинська Г.М., Ізюмська О.М., Боднар В.А., Котелевська Т.М., Приймєнко Н.О., Лимаренко Н.П., Сизова Л.М., Руденко С.С.</i>	107
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ <i>Ковальов О.П., Ляховський В.І., Люлька О.М., Немченко І.І., Городова-Андрєєва Т.В., Чуприна В.О.</i>	109
НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ <i>Коковська О.В., Міщенко І.В., Павленко Г.П., Жукова М.Ю., Юдіна К.Є.</i>	111
НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ <i>Коробейнікова Ю.Л., Коробейніков Л.С.</i>	113
СТВОРЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОФІЛЬМІВ І МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ НА КАФЕДРІ НЕРВОВИХ ХВОРОБ З НЕЙРОХІРУРГІЄЮ ТА МЕДИЧНОЮ ГЕНЕТИКОЮ <i>Кривчун А.М., Дельва М.Ю., Литвиненко Н.В., Пінчук В.А., Дельва І.І., Силєнко Г.Я., Санік О.В., Пурденко Т.Й., Таряник К.А., Гладка В.М., Самарченко Л.А., Палєнка О.Є.</i>	115
МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ І МЕТОДИЧНА РОБОТА ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Крючко Т.О., Кушнерєва Т.В., Коленко І.О., Пода О.А.</i>	116
ОПТИМІЗАЦІЯ МЕТОДОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ БАЗОВИХ ЗНАТЬ З ОРТОДОНТІЇ <i>Куліш Н.В., Дмитренко М.І., Лучко О.В.</i>	118
НАВЧАННЯ ЗАСТОСУВАННЮ КВАНТОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ДІАГНОСТИЧНИХ І ЛІКУВАЛЬНИХ РІШЕНЬ У КЛІНІЦІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ <i>Кулішов С.К.</i>	120
КЕЙС-МЕТОД У КОНТЕКСТІ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ <i>Лещенко Т. О., Бондар Н. В.</i>	122
ПРОДУКТИВНІСТЬ ЕЛЕКТРОННОГО СЕРВІСУ КАНООТ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТА «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА» У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Лещенко Т. О., Жовнір М. М.</i>	124